

Innst. 276 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:71 S (2010–2011)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Arne Sortevik og Harald T. Nesvik om høyhastighetsbredbånd i hele Norge

Til Stortinget

Sammendrag

I representantforslaget fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2011 legge frem handlingsplan med finansieringsløsning for å gjennomføre et nasjonalt bredbåndsløft med målsetting om høyhastighetsbredbånd i hele Norge.»

For nærmere redegjørelse for forslaget vises til dokumentet.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Anne Marit Bjørnflaten, Susanne Bratli, Freddy de Ruiten, Gorm Kjernli, Magne Rommetveit og Tone Merete Sønsterud, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Bård Hoksrud og Arne Sortevik, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Lars Myraune og Ingjerd Schou, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, fra Senterpartiet, Janne Sjelmo Nordås, og fra Kristelig Folke-

parti, lederen Knut Arild Hareide, viser til vedlagte uttalelse, datert 28. februar 2011, fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i saken.

Komiteen vil gi uttrykk for at utviklingen av de elektroniske tjenestene i samfunnet har gått svært raskt i de senere årene. Det er derfor viktig at alle innbyggerne i landet kan ta del i dette tilbudet. Utbyggingen av moderne bredbåndnett er selve grunnlaget for videreutvikling av tilbudene og en sunn og god utvikling av distriktene. Tilbudet på mobildekning og bredbåndstilgang er i mange tilfeller avgjørende for hvor unge mennesker vil bosette seg.

Komiteen mener at tilgangen til elektronisk kommunikasjon på mange måter er like viktig og kan sammenlignes med tilgangen til andre kommunikasjonsmidler. Derfor er det naturlig at offentlige myndigheter fortsetter å utøve en sentral rolle i utviklingen av tilbudet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, vil understreke at Norge har vært svært høyt på statistikken over tilbudet og bruken av de elektroniske tjenestene. En nylig kunngjort analyse fra EUs eGovernment benchmark viser at Norge har sakket akterut, og er i dag forbigått av mange land i EU.

Flertallet medgir at bredbåndsutbygging gjennom fibertilgang er svært kostbar i Norge med den geografien og bosettingen vi har. De kommersielle aktørene finner det derfor ikke økonomisk forsvarlig å bygge ut slikt bredbånd til alle innbyggerne. Den teknologiske utviklingen hvor stadig høyere hastigheter oppnås gjennom bruk av allerede utbygde telefonlinjer, vil for mange utgjøre et godt alternativ i en periode. For et fullverdig tilbud vil det likevel være nødvendig med statlig deltakelse.

Flertallet vil understreke viktigheten av Høykom-programmet som ble opprettet i 1999, og den betydningen det hadde for utviklingen av bredbåndskommunikasjon i Norge. Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet understreker i sitt svarbrev at bredbåndspolitikken i Norge er basert på en markedsbasert utbygging. Flertallet tar ikke til orde for en fullstendig statlig styring av utbyggingen, men understreker behovet for en koordinering, og viktigheten av en målsetting over en tidsperiode. Spesielt viktig her er koordineringen mellom mobil bredbåndsdekning og fiberbasert utbygging. En stimulerende til dagnadsdeltakelse er også viktig.

Flertallet vil spesielt understreke viktigheten av høyhastighetsbredbånd som ledd i en tilrettelegging for omstilling og vekst i kunnskapsintensive arbeidsplasser.

Flertallet vil foreslå:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2011 legge frem handlingsplan med finansieringsløsning for å gjennomføre et nasjonalt bredbåndsløft med målsetting om høyhastighetsbredbånd i hele Norge.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet foreslår:

«Dokument 8:71 S (2010–2011) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Arne Sortevik og Harald T. Nesvik om høyhastighetsbredbånd i hele Norge – vedlegges protokollen.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet satte av midler til bredbånd i sitt alternative statsbudsjett for 2011, jf. Innst. 2 S (2010–2011), og til forslag til ramme for rammeområde 17 Transport og kommunikasjon. Disse medlemmer foreslo innenfor rammeforslaget i alternativt statsbudsjett, jf. Innst. S 13 (2010–2011), å bevilge 50 mill. kroner til bredbåndsutbygging på den gamle Høykom-posten i statsbudsjettets kap. 1561 IKT-politikk post 50 Bredbånd. Disse medlemmer vil bemerke at regjeringen ikke satte

av en eneste krone på denne posten. Disse medlemmer foreslo i tillegg å bevilge en rentekompensert investeringsramme på 750 mill. kroner, jf. forslag under kap. 1382 Rentekompensasjon transporttiltak post 65 Bredbånd. Disse medlemmer påpeker at bakgrunnen for bredbåndssatsingen er Fremskrittspartiets forslag til infrastrukturfond i Innst. 2 S (2010–2011) til statsbudsjettet for 2011, der bredbånd inngår som ett av flere formål:

«Stortinget ber regjeringen opprette et infrastrukturfond pålydende 300 mrd. kroner. Fondet bygges opp over inntil 5 år, og avkastningen øremerkes realinvesteringer i vei-, jernbane- og kollektivnett samt bredbånd/IKT-infrastrukturen med forutsigbar og varig finansiering av infrastruktur-investeringene som overordnet mål.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:

Forslag 1

Dokument 8:71 S (2010–2011) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Arne Sortevik og Harald T. Nesvik om høyhastighetsbredbånd i hele Norge – vedlegges protokollen.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen viser ellers til representantforslaget og rå Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringen i løpet av 2011 legge frem handlingsplan med finansieringsløsning for å gjennomføre et nasjonalt bredbåndsløft med målsetting om høyhastighetsbredbånd i hele Norge.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 29. mars 2011

Knut Arild Hareide

leder

Lars Myraune

ordfører

Vedlegg

Brev fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet v/statsråden til transport- og kommunikasjonskomiteen, datert 28. februar 2011

Representantforslag 71 S

Jeg viser til deres brev av 2. februar 2011 om representantforslag, Dok. 8:71 S (2010-2011) fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Arne Sortevik og Harald T. Nesvik om høyhastighetsbredbånd i hele Norge

Jeg vil i det følgende knytte noen generelle kommentarer til regjeringens bredbåndspolitik og bredbåndstilbudet i Norge, som jeg tror kan være relevante for vurderingen av forslaget.

Kort om regjeringens bredbåndspolitik

Regjeringens målsetning for bredbåndsutviklingen fremgår av Soria Moria II:

”Regjeringa vil [...] fortsette arbeidet for å tilrettelegge for bredbånd med tilstrekkelig kapasitet til å møte fremtidige behov innen skole, helse, næringsliv og husholdninger i hele landet”

Hovedinnretningen av bredbåndspolitikken har de siste 10 år vært en markedsbasert og teknologinøytral strategi, hvor kommersielle aktører har stått for hovedvekten av tilbudet på markedsmessige vilkår med liten grad av offentlig støtte. Bredbåndspolitikken er med andre ord basert på at markedsbasert utbygging, ved at tilbyderne vurderer behov og kostnader og sørger for en størst mulig kommersiell dekning. Men i noen områder er det for kostbart å bygge, og regjeringen har bevilget statlige tilskudd til slike ulønnsomme områder. I perioden 2006 – 2010 er det bevilget i underkant av 1 milliard kroner til bredbåndsmål over FADs og KRDs budsjetter.

Den videre utbyggingen av bredt bredbånd i Norge pågår for fullt. Jeg mener at det viktigste myndighetene kan gjøre i denne fasen er å legge til rette for den markedsbaserte utbyggingen. Gjennom forvaltning av regelverket for elektronisk kommunikasjon legger regjeringen til rette for velfungerende bredbåndsmarkeder. Regjeringen legger videre til rette for mest mulig kostnadseffektiv kommersiell utbygging, blant annet ved å fremme et balansert og formålstjenlig rammeverk for fremføringsveier for elektronisk kommunikasjon. Regjeringen har videre besluttet at frekvensbåndet 790-862 MHz (jf digitale dividende) skal gjøres tilgjengelig for mobilt bredbånd.

Nærmere om finansielle tilskudd til bredbåndsutbygging

Regjeringen har som nevnt over bevilget i underkant av 1 milliard kroner de siste 5 år til bredbåndsutbygging i områder hvor det ikke er grunnlag for et kommersielt tilbud. I de mer sentrale strøkene er det vår vurdering at markedet fungerer, og at brukerne får tilbud om tilstrekkelig kapasitet til å møte fremtidige behov. Hovedformålet med offentlige tilskudd er derfor først og fremst å hindre fremveksten av store geografiske skiller i bredbåndstilbudet. Bruken av offentlige tilskudd må imidlertid vurderes med omhu. Hvis man går inn med offentlige tilskudd for tidlig, kan man risikere å gi støtte til områder som ellers ville fått kommersiell dekning senere gjennom ny/bedre teknologi. Man risikerer også å fortrenge private investeringer, ved at kommersielle aktører setter planlagt utbygging på vent, for å få del i statlige midler. Et eventuelt stortilt program for offentlige tilskudd kan trolig også redusere lokal innsats og dugnadsvilje, som har hatt stor betydning for utbyggingen mange steder.

Den 28. januar i år hadde jeg samråd med bredbåndsbansjen. Utbyggerne var relativt samstemte om at det pr. i dag ikke er behov for stortiltet statlig finansiering.

Nærmere om målsetninger

Regjeringen har til nå ikke valgt å sette mål om at alle skal ha tilgang til en bestemt kapasitet. Som forslagsstillerne peker på, har regjeringer i flere andre land og EU-kommisjonen satt slike mål.

Om det skal settes et mål om en bestemt hastighet til alle innen et gitt tidspunkt, må vurderes nøye ut fra fremtidige behov og teknologiske muligheter. Hva som anses som tilstrekkelig bredbånd endrer seg relativt raskt over tid, og hva behovene vil være om for eksempel fem år er usikkert. Et slikt mål må dessuten vurderes i forhold til hva som er realistisk i praksis og i forhold til hva det vil koste det offentlige å sikre at målet blir nådd. Som et eksempel vil jeg vise til at konsultentselskapet Nexia har regnet ut at et eventuelt mål om 50 Mbit/s til alle vil koste mellom 7 og 14 milliarder kroner i offentlige tilskudd dersom dette skal nås innen 2015. Dette er mye penger, og det viser at det er viktig å vurdere dette nøye. Det kan være en fare for at et slikt mål fører til uhensiktsmessig bruk av offentlige midler og/eller at kommersielle

aktører foretar feilinvesteringer og/eller overinvesteringer.

Samtidig ser jeg også at det kan være fordeler forbundet med slike konkrete mål. Én viktig fordel er at et konkret mål gir bedre muligheter til å vurdere takten i utrulling av bredere bredbånd gjennom en evaluering av om målet faktisk nås. Et konkret mål kan dessuten bidra til å skape mer koordinert og helhetlig innsats for å rulle ut bredbånd, fordi et mål gjør det lettere å kommunisere hvor vi skal til alle som skal bidra i dette arbeidet.

Status for bredbånd i Norge

Bredbåndstilbudet i Norge er i dag svært godt og den videre utbyggingen av bredere bredbånd pågår for fullt. Det finnes dessverre fortsatt noen tusen husstander uten bredbåndstilbud, men det er grunn til å tro at mange av disse vil kunne få mobilt bredbånd i løpet av få år. Dessuten vil KRD dele ut midler til

bredbånd (kompensasjonsmidler) til fylkeskommunene også i år.

Norge er svært langt fremme i de aller fleste internasjonale undersøkelser (OECD, EU) både når det gjelder befolkningens bruk av bredbånd og når det gjelder tilbud om bredbånd. Når man ser på tallene, er det liten tvil om at Norge er et foregangsland i Europa på dette området. Jeg kan her vise til EU-kommisjonens rapport ”*Europe’s Digital Competitiveness Report 2010*” hvor det blant annet fremheves at Norge er et av de mest avanserte land i Europa når det gjelder internettbruk og bredbånddekning.

Jeg mener på denne bakgrunn at bredbåndstilbudet i Norge alt i alt må sies å være svært godt og at Regjeringens bredbåndspolitik til nå har vært meget vellykket. Samtidig ser jeg at vi har en løpende utfordring med å bidra til at bredbåndtilbudet møter fremtidige kapasitetsbehov i alle deler av landet.